

СУ „СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ“

ФИЛОСОФСКИ ФАКУЛТЕТ

КАТЕДРА „БИБЛИОТЕКОЗНАНИЕ, НАУЧНА ИНФОРМАЦИЯ И КУЛТУРНА ПОЛИТИКА“

ТЕМИ ЗА ДЪРЖАВЕН ИЗПИТ ЗА УЧЕБНАТА 2017-2018

**/в сила за студентите, обучаващи се по учебен план с начална година
2014/2015/**

- 1. Печатната култура на българското общество през XIX и XX век: от автора до читателя. Личности – създатели, разпространители и изследователи. Основни теми в българските изследвания по история на книгата и четенето – влияния на руската/съветската, немската, френската традиция.**

Примерни подтеми: Българската книжнина – количествени и качествени (съдържателни) характеристики. Библиогеография – центрове на българското книгопечатане и книгоиздаване. Професионална диференциация на книжовните дейности. Ключовото място на издателите при превръщането на авторовите ръкописи в печатни продукти. Книготърговци и книготърговия. Развитие на библиографската регистрация на българските печатни издания. Грамотността сред българите през 19 и 20 век. Цензура върху печатните издания.

Задължителни термини: култура на книгата, печатна култура, жизнен цикъл на печатните издания, печатни технологии, статистика на издателската дейност, типове и видове издания, оригинална и преводна продукция, читатели и четене, грамотност...

Ключови думи: книга, книгознание, история на книгата, книгопечатане, книгоиздаване, книготърговия, книгоразпространение, периодичен печат, автор, читател...

Препоръчителна литература:

- 1) **Боров, Тодор.** *Избрани страници.* София: Унив. изд. „Св. Климент Охридски“, 2009, 676 с.
- 2) **Възрожденски книжари:** Сб. документ. очерци. Състав. и ред. Петър Парижков. София: Наука и изкуство, 1980, 356 с.

- 3) **Гергова, Ани.** *Книжнината и българите XIX – началото на XX век.* София: БАН, 1991, 260 с.
- 4) **Гергова, Ани.** *Книгознанието в България.* София: Наука и изкуство, 1987, 236 с.
- 5) **Даскалова, Красимира.** *Грамотност, Книжнина, Читатели и Четене в България на прехода към модерното време.* София: ЛИК, 1999, 236 с.
- 6) **Цветанов, Ценко.** *Българска библиография: Исторически преглед и днешно състояние.* 2 прераб. изд. София: Наука и изкуство, 1957, 183 с.

2. Развитие на библиотеките в България от края на XIX до началото на XXI век: история, мисия и задачи на видовете библиотеки (национална, обществени, университетски (академични), специални, училищни, хибридни, електронни и виртуални). Библиотечни мрежи. Библиотечно законодателство: закони и други нормативни актове. Планиране и отчитане на библиотечната дейност: роля на библиотечната статистика.

Примерни подтеми: Предпоставки за възникването на различните типове и видове библиотеки в българското общество през модерното време – социални и икономически фактори. Създаване на библиотеки при органите на централната и местните власти. Образователните, научните и културните институции в България и създаването от тях библиотеки. Политики спрямо библиотеките. Законодателство за задължителния депозит – еволюция на възгледите за неговото значение и обхват...

Задължителни термини: библиотекознание, библиотечен фонд, библиотечни колекции, комплектуване, обработка, обслужване, библиотечни функции, библиотечен мениджмънт, библиотечни мрежи, библиотечна статистика, библиотечен каталог, картотека, библиотечни потребители...

Ключови думи: библиотека, библиотечна дейност, библиотечно законодателство, библиотечни услуги, библиотечни технологии, библиотечно-информационно образование, квалификация, кариерно развитие в библиотеките, професионален библиотекар, библиотечни услуги...

Препоръчителна литература:

- 1) **Грашкина**, Ваня, **Дончева**, Анета, **Димчев**, Александър. *Насоки за развитие на обществената библиотека : Ръководство за библиотечни мениджъри*. София: Унив. изд. "Св. Климент Охридски", 2009, 126 с.
- 2) **Дончева**, Анета, **Димчев**, Александър. *Библиотечното дело в България: Сб. нормат. док. 1878-2012 г.* 3. изд. София: Унив. изд. „Св. Климент Охридски”, 2012, 245 с.
- 3) **Дончева**, Анета, **Грашкина-Минчева**, Ваня, **Георгиева**, Елена. *Учебник по библиотекознание и библиотечен мениджмънт*. София: Бълг. библ.-информ. асоциация, 2013, 101 с.
- 4) **Дончева**, Анета. *Видове библиотеки при промяна на парадигмата на библиотечната теория и практика*. София: Нац. библ. "Св. св. Кирил и Методий", 2015, 176 с.
- 5) **Дончева**, Анета. Реформите в библиотечното дело в България след 1990 година. In: *Libraries, Civil Society and Social development: Papers from the International Conference Sofia, Bulgaria 14-16 Nov. 2002*. Sofia: St. Kliment Ohridski Univ., 2004, p. 160-165.
- 6) **Дончева**, Анета. Българските библиотеки между стратегията и реалността: Правилни и погрешни решения за развитието на българските библиотеки от времето на прехода до днес. В: *Книга. Четене. Библиотека: Сб. доклади от три нац. кръгли маси, посветени на проблемите на книжния сектор и библиотечното дело в България*. София: Нар. библ. Св. Св. Кирил и Методий, 2008, с. 120-125.
- 7) **Дончева**, Анета. Законът за обществените библиотеки и библиотечната мрежа. В: *Пътят към книгите и информацията: Юбилеен сб., посветен на 65-год. на Татяна Янакиева*. София: Нац. библ. Св. Св. Кирил и Методий, 2009, с. 275-281.
- 8) **Дончева**, Анета, **Грашкина**, Ваня, **Димчев**, Александър. Законът за обществените библиотеки в Република България: модел за трансформация на библиотечния сектор и предпоставка за разширяване на достъпа до информация. In: *Globalization and the management of information resources: Papers from the International conference Sofia, Bulgaria 12- 14 Nov. 2010*. Sofia : St. Kliment Ohridski Univ., 2010, p.191-196.
- 9) **Дончева**, Анета. Характеристика на вида „национална библиотека” и съвременни тенденции в неговото развитие. В: *Библиотека*, 2014, № 1, с. 91-102.
- 10) **Дончева**, Анета. Трансформация на видовете библиотеки. В: *Библиотеки в трансформация: проблеми, предизвикателства, нови възможности*

[онлайн]: Доклади от XXIV национална конференция на ББИА, 5 и 6 юни 2014 г., София. Достъпно от:

http://www.lib.bg/index.php?option=com_content&task=view&id=912&Itemid=112

- 11) **Дончева**, Анета. Актуалната библиотечна статистика. В: *През призмата на информационната наука*: Сб., посветен на 70-год. юбилей на доц. д-р Нина Шуманова. София: Унив. изд. „Св. Климент Охридски“, 2016, с. 321–328.
- 12) **Младенова**, Мария. *Библиотекознанието в България от Освобождението до средата на 40-те години на XX век: История, теория, практика*. София: „За буквите – О писменехъ“, 2007, 316 с.
- 13) **Пенелов**, Илко. Специални библиотеки в България до Втората световна война. В: *Годишник на СУ „Св. Климент Охридски“. Философски факултет. Кн. Библиотечно-информационни науки, 7*, 2015, с. 93–169.

3. Основи на информационното обслужване – информационни продукти и услуги; информационни потребности и информационно поведение. Съвременни модели на информационно обслужване в библиотеките.

Примерни подтеми: Същност и характеристика на информационното обслужване.

Видове информационно обслужване; Проучване на информационните потребности и информационното поведение на потребителите. Основни групи потребители и специфики на тяхното информационно обслужване; Информационно-търсещ процес - стратегии, работа с тезауруси; формулиране на информационно запитване; Основни информационни (справочни) услуги в библиотеките – устни и писмени библиографски справки (формулиране на информационно запитване; провеждане на справочно интервю; извършване на библиографска справка); обучения по информационна грамотност; ползване на предметни (интернет) пътеводители.

Задължителни термини: Информационно обслужване; Информационна услуга; Информационна потребност; Информационна услуга; Тезаурус; справочно-информационен фонд; справочна дейност; Релевантност; Пертинентност; Информационно-търсещ процес; Библиографска справка; Информационно запитване; Цитатна справка; Справочно интервю; Стратегии на информационно търсене; Информационна грамотност; Интернет пътеводител.

Ключови думи: информационно обслужване; информационни услуги; информационно поведение; информационни потребности; информационни продукти; информационни услуги в библиотеките; справочни услуги; справочно обслужване; библиографски справки; групи потребители на информация; цитиране; информационно търсене; информационна грамотност; интернет (предметни) пътеводители; справочно интервю; цитатни справки; справки за научно цитиране;

Препоръчителна литература:

- 1) **Българска книга:** Енциклопедия. Състав. Ани Гергова. София: Пенсофт, 2004. 506 с.
- 2) **Горман, Майкъл.** *Нашите непреходни ценности. Библиотеките през XXI век.* София, 2006.
- 3) **Грашкина, Ваня, Дончева, Анета, Димчев, Александър.** *Насоки за развитие на обществената библиотека : Ръководство за библиотечни мениджъри.* София: Унив. изд. "Св. Климент Охридски", 2009, 126 с.
- 4) **Койчева, Елена.** Ролята на информационния посредник в научна библиотека при осъществяване на иновативните функции на онлайн справочно-информационното обслужване. В: *Библиотека*, 2013, № 1-2, с. 39-50.
- 5) **Митрани, П.** *Справочно-библиографска и информационна работа в библиотеката.* София, 1982.
- 6) **Петкова, Зорница.** *Теория и методика на научната информация: Документални източници.* София, 1975.
- 7) **Чавдаров, Ст.** *Теория и методика на научната информация: Обработване, търсене и разпространение.* София, 1984, 150 с.
- 8) **Шуманова, Нина.** Параметрите на научно – информационната политика в България. В: *Информационната политика в България – формиране и развитие в съвременните условия. Докл. от VII нац. конф. на СБИР, София, 5-6 юни, 1997.* София, 1998, с. 14-17.
- 9) **Шуманова, Нина.** Текущите информационни издания в период на криза. В: *Култура. Комуникация. Книжовност. Международ. Форум "Информационните услуги в периода на криза. София '94, 11-14 окт. 1994".* София, 1994, с. 90-97.
- 10) **Шуманова, Нина.** *За библиотеките, за информацията и за още нещо.* София: ЛИК, 2001, 139 с.

- 11) **Янакиева**, Елена, **Игнатова**, Красимира, **Папазова**, Красимира, **Панчева**, Цветанка. *Библиотечно, справочно-библиографско и информационно обслужване: Учебник*. София : Бълг. библиотечно-информационна асоц., 2013.
- 12) **Янакиева**, Елена. Справките за научно цитиране. Възможни ли са в български условия? В: *Библиотека*, 2010, № 5, с. 139-145.
- 13) **Янакиева**, Елена. Още нещо за бъдещето на справочно-библиографското и информационното обслужване в библиотеките. В: *Библиотека*, 1994, № 9, с. 14-20.

4. Информатизация на библиографските дейности

Примерни подтеми: Универсален библиографски контрол. Принципи на каталогизацията. Стандартизация на дейностите по каталогизация. Формати за машинночетима каталогизация. Стандарт ISO 2709. UNIMARC и MARC 21. Функционалност на библиографските и контролните записи. Схеми с метаданни.

Задължителни термини: библиографско описание; стандарти за библиографско описание; области и елементи на библиографското описание; нормативен контрол; точки за достъп; идентификатори на имена; VIAF; ISNI; произведение; проявление; възплъщение; единица; ISO 2709; машинночетим формат; структура на машинночетим формат; MARC 21; UNIMARC;

OPAC; FRBR; метаданни; Dublin Core ...

Ключови думи: MARC формати; машинночетими формати за каталогизация; Универсален библиографски контрол; нормативен контрол; функционалност на библиографските и контролните записи.

Препоръчителна литература:

- 1) **Дипчикова**, Александра, **Янакиева**, Татяна. Библиографският контрол и дигитализацията на културно-историческото наследство. В: *Библиотека*, 2007, № 1, с. 5-15
- 2) **Дипчикова**, Александра. Функционални изисквания към библиографските записи : Коментар върху целите, понятията и препоръките на ИФЛА. В: *Библиотека*, 2003, № 4-5, с. 25 – 29.

- 3) **ИФЛА**. *Функционални изисквания към библиографските записи* [онлайн]. Концептуален модел. 2009. Достъпно от:
http://www.lib.bg/publish/IFLA/ifla_frbr_2009.pdf
- 4) **ИФЛА**. *Функционални изисквания към нормативните записи* [онлайн]. Концептуален модел. 2009. Достъпно от:
http://www.lib.bg/publish/IFLA/ifla_frad_2009.pdf
- 5) **Карачоджукова**, Надя. Приложение на комуникативния формат UNIMARC в системата COBISS. В: *Библиотека*, 2013, № 5, с. 62-68
- 6) **Карачоджукова**, Надя. Проблеми при конверсията на бази данни от български автоматизирани системи в системата COBISS. В: *Пътят към книгата и информацията. Юбил. сборник, посветен на 65-год. на Татяна Янакиева*. София, 2009, с. 253-261
- 7) **Карачоджукова**, Надя. Споделената каталогизация – нов организационен модел за България. В: *Потребностите на информационното общество и библиотеките: хармония или конфликт?* [онлайн]. XXI Нац. науч. конф. на ББИА, 2011. Достъпно от:
<http://www.lib.bg/konferencii1/nk2011/prezentacii/nkarachodzhukova.ppt>
- 8) **Миланова**, Милена. Библиографски данни в семантичния уеб. В: *Годишник на Софийски университет "Св. Климент Охридски", Философски факултет, Книга Библиотечно-информационни науки*, 7, 2015, с. 201-214.
- 9) **Миланова**, Милена. Идентификатори на имена. В: *През призмата на информационната наука: Сборник, посветен на 70-годишния юбилей на доц. д-р Нина Шуманова*. София: Унив. изд. „Св. Климент Охридски“, 2016, с. 106-114
- 10) **Миланова**, Милена. Мета-данни - характеристики. В: *Библиотека*, 2007, № 2, с. 42-50
- 11) **Проект COBISS.Net** [онлайн]. Втори етап. Подкрепа на знанието и межкултурния диалог. Достъпно от:
www.nationallibrary.bg/project_cobiss.html
- 12) **Ръководство за UNIMARC** [онлайн], 2002 Достъпно от:
<http://www.lib.bg/prevodi/unimarc/index.html>
- 13) **Тотоманова**, Антоанета. Структура и достъп до българската текуща национална библиография в контекста на системата COBISS. В: *Globalization and the Management of Information Resources: International Conference* [онлайн]. Sofia,

2008. Sofia, 2010, с. 110-118. Достъпно от: <https://research.uni-sofia.bg/bitstream/10506/455/1/SOFIA2008.pdf>

- 14) **Яврукова**, Биляна. *Формат MARC 21*. В: Библиотека, 2003, № 1-2, с. 15-19
- 15) **Dublin Core Metadata Initiative** [online]. Available from: <http://dublincore.org/>
- 16) **MARC21 LITE**: *Формат за машинночетими библиографски записи*. София, 2005.
- 17) **MARC Standards** [online]. Available from: <http://www.loc.gov/marc/>
- 18) **Gredly**, E., Hopkinson, A. *Exchanging bibliographic data: MARC and other international formats*. London, 1990. 330 p.
- 19) **Structural Metadata Dictionary for LC Digitized Material Version 1.03** [online]. Available from: <http://memory.loc.gov/ammem/techdocs/repository/gengloss.html#metadata>
- 20) **UNIMARC Core Activity (UCA)** [online]. Available from: <http://www.ifla.org/en/unimarc>

5. Социално конструиране на миналото. Политики на паметта. Индивидуална и колективна памет. Места на памет.

Примерни подтеми: Световен възход на паметта. Политики на паметта. Индивидуална и колективна памет – културна памет – травматична памет – национална памет. Памет и история. „Места на паметта“ (символни, материални, функционални).

Задължителни термини: памет, история, колективна памет, политики на паметта, места на памет, травматична памет, национална памет.

Ключови думи: памет, история, колективна памет, места на памет

Препоръчителна литература:

- 1) **Асман**, Ян. *Културната памет*. София: Планета 3, 1997.
- 2) **Вуков**, Н. Памет, „паметни места“, „места на памет“. В: *Български фолклор*, 2007, № 3, с. 41-62.
- 3) **Деянова**, Лиляна. *Очертания на мълчанието. Историческа социология на колективната памет*. София: Критика и хуманизъм, 2009.

- 4) **История**, *разказ, памет*. Състав. Ивайло Знеполски. София: Дом на науките за човека и обществото, 2001.
- 5) **Между** *макроисторията и микроисторията или историята в множествено число*. Състав. Ивайло Знеполски. София: Дом на науките за човека и обществото, 2010.
- 6) **Михайловска**, Елена. *Памет и преход*. София: Унив. изд. „Св. Кл. Охридски“, 1999.
- 7) **Около** *Пиер Нора: Места на памет и конструиране на настоящето*. Състав. Ивайло Знеполски. София: Дом на науките за човека и обществото, 2004.
- 8) **Около** *Райнхарт Козелек. Историческо време и темпоралност*. Състав. Ивайло Знеполски. София: Дом на науките за човека и обществото, 2003.
- 9) **Рикьор**, Пол. *Паметта, историята, забравата*. София: Сонм, 2006.
- 10) **Халбвакс**, Морис. *Колективната памет*. София: Критика и хуманизъм, 1996.

6. Музеологията като академична дисциплина. Основни школи в музеологията: класическа музеология и „нова музеология“.

Примерни подтеми: Класически музеи и музеология. Пред-парадигматичен етап на музеологията. Първа музейна революция. Втора музейна революция. Специална музеология – приложна музеология – теоретична музеология. „Нова музеология“ – основни идеи и представители.

Задължителни термини: музеология, музеография, музейна модернизация, „нова музеология“, колекциониране, съхраняване, консервация, реставрация, експониране, социални функции на музеите.

Ключови думи: музеи, музеология, „нова музеология“, музейна революция

Препоръчителна литература:

- 1) **Бенбасат**, Алберт. Културологични аспекти на музейната институция и музейната професия. В: *История на музеите и музейното дело в България: Доклади и съобщения от Национална научна конференция, Плевен, 27-28 март 2003*. Плевен: Регионален исторически музей, 2003, с. 242-251.

- 2) **Виж кой говори.** Комуникационни и интрепретационни модели в музея. София: Акад. изд. "Проф. Марин Дринов", 2014.
  - 3) **Визии за музеологията и етнологията:** Сборник с материали от XI Пролетни четения на Асоциация по антропология, етнология и фолклористика „Онгъл” и Регионален исторически музей – Русе. Състав. Николай Ненов. В. Търново, Фабер, 2011.
  - 4) **Казаларска, Светла.** Музей, музеен поглед, музеен ефект, музеификация. В: *Пирон: Издание на Културен център на СУ "Св. Климент Охридски"* [онлайн]. 2011, № 4. Достъпно от: <http://piron.culturecenter-su.org/>
  - 5) **Кръстева, Стефанка.** *Студии по музеология: Тотемни, тезауруси, кунсткамери, виртуални пространства: Кн. 1.* София: Издателска агенция ФДК, 2003.
  - 6) **Кръстева, Стефанка.** *Студии по музеология: Кн. 2.* София: Издателска агенция ФДК, 2003.
  - 7) **Музеят** отвъд нацията? Състав. Николай Вуков, Светла Казаларска, Иглика Мишкова. София: Гутенберг, 2016.
  - 8) **Недков, Симеон.** *История на музейното дело в България.* София: Агенция Европрес, 2006.
  - 9) **Недков, Симеон.** *Музеи и музеология.* София: ЛИК, 1998.
  - 10) **Недков, Симеон.** *Музеи на открито.* София: ЛИК, 2000.
  - 11) **Недков, Симеон.** *История на художествените музеи.* София: Унив. изд. „Св. Климент Охридски“, 2013.
  - 12) **Ненов, Николай.** *Общуване с наследството.* София: Импресарско-издателска къща „РОД“, 2016.
  - 13) **Русев, Руси.** *Музеят - накъде през XXI век?.* София: Св. Георги Победоносец, 1998.
7. **Ефекти от развитието на информационните и комуникационните технологии върху дейността на библиотеките. Съвременни информационни и комуникационни технологии (ИКТ) и тенденции за развитие. Влияние на ИКТ върху развитието на обществото.**

Примерни подтеми: Информационни и комуникационни технологии: същност, развитие, перспективи, въздействия върху обществените и икономическите сектори. Библиотеките и Информационното общество. Ключови проблеми за библиотеките, породени от новите технологии. Организационни трансформации в библиотеките на Информационното общество. Съвременни компоненти на библиотечните мрежови услуги и ресурси. Необходими знания и умения на персонала за поддържане и развитие на библиотечните организации.

Задължителни термини: информация, комуникация, библиотека, библиотечна организация, библиотечно обслужване, Информационно общество, Мрежово общество, информационни технологии (ИТ), комуникационни технологии (КТ), информационни и комуникационни технологии (ИКТ), нови технологии, информационно обслужване, информационни услуги.

Ключови думи: ИКТ, ИО, развитие, ефекти, библиотеки, библиотечна организация, библиотечни дейности

Препоръчителна литература:

- 1) **Харизанова, Оля.** Електронен курс „Въведение в компютърните технологии“ – основно теми 8 и 9 (редовно обучение – <http://elearn.uni-sofia.bg/course/view.php?id=2070>; задочно обучение - <http://elearn.uni-sofia.bg/course/view.php?id=1998>)
- 2) **Библиотеки в трансформация: проблеми, предизвикателства, нови възможности:** Доклади от XXIV Национална конференция на ББИА София, 5 – 6 юни 2014 г. София: ББИА, 2014. Достъпно от: http://www.lib.bg/publish/BBIA/sbornik_konf_2014.pdf
- 3) **ИФЛА.** Библиотеките и изпълнението на Програма 2030 на ООН. Достъпно от: <https://www.ifla.org/files/assets/hq/topics/libraries-development/documents/libraries-un-2030-agenda-toolkit-bg.pdf>
- 4) **Харизанова, Оля.** Библиотеките и мрежовото общество: Ефекти и трансформации. София: Унив. изд. „Св. Климент Охридски“, 2010. Достъпно от: https://developbg.files.wordpress.com/2014/04/harizanova_2010_1.pdf
- 5) **EU Policy:** Information Society. Available at: <https://ec.europa.eu/jrc/en/science-area/information-society>

- 6) **IFLA: Libraries in the Information Society.** Available at:
<https://www.ifla.org/publications/ifla-publications-series>

8. Системи за управление на бази от данни. Система за управление на бази от данни (СУБД) – същност, основни функции, архитектура, видове, приложения.

Примерни подтеми: Определение на понятието СУБД. Основни характеристики и функции на СУБД. Архитектури на СУБД. Класификации на видовете СУБД. Приложения на СУБД.

Задължителни термини: БД (бази от данни), СУБД, архитектура на физическо ниво, архитектура на концептуално ниво, архитектура на потребителско ниво, еднофайлови СУБД, многофайлови СУБД, СУБД с общо предназначение, СУБД със специално предназначение, йерархичен модел, мрежови модел, релационен модел, обектно-релационен модел, обектно-ориентиран модел, файл-сървър модел, клиент-сървър модел

Ключови думи: СУБД, БД, ИКТ

Препоръчителна литература:

- 1) **Харизанова, Оля.** Електронен курс „Бази от данни“ (редовно обучение – <http://elearn.uni-sofia.bg/course/view.php?id=609>; задочно обучение - <http://elearn.uni-sofia.bg/course/view.php?id=1181>)
- 2) **Database Management System Tutorial.** 2017. Available at:
<https://www.tutorialspoint.com/dbms/index.htm>
- 3) **DBMS Tutorial – Database Management System notes.** 2017. Available at:
<http://beginnersbook.com/2015/04/dbms-tutorial/>
- 4) **DATABASE TECHNOLOGY.** 2017. Available at:
<http://www.studytonight.com/dbms/overview-of-dbms.php>
- 5) **What is DBMS? Advantages and Disadvantages of DBMS.** Computer Notes, 2017. Available at: <http://ecomputernotes.com/fundamental/what-is-a-database/advantages-and-disadvantages-of-dbms>
- 6) **Database Management System tutorials.** YouTube, 2017. Available at:
https://www.youtube.com/results?search_query=dbms+tutorial